

■ СТЫХІЯ

Маразы збіраюць ахвяры

Мощныя маразы стаяць у Беларусі ад мінулага чацвярга. За гэты час ртутны слупок падаў ажно да амаль 30 градусаў са знакам «мінус». Разам з тым стала больш і пажараў. Калі за апошнія два працоўныя дні іх адбылося 46 з пяццю загінулымі, то за выхадныя лік узгаранняў узляцеў ужо да 73 з 11 смярцамі!

Зразумела, што ў такое надвор'е сістэма ацяплення дома павінна працаваць без збояў. Але як жа правільна паліць печ?

— Яе неабходна распальваць некалькі разоў на дзень з перапынкамі, — расказвае афіцыйны прадстаўнік Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Віталь НАВІЦКІ. — Бесперапыннае паленне можа прывесці да перагарту печы і з'яўлення расколін. У сваю чаргу, гэта выкліка пажар. Не выкарыстоўвайце для распальвання агню лёгкія на загаранне і гаручыя вадкасці. Пары ўспыхнуць, і чалавек, які стаіць побач з печчу, атрымае цяжкія апёкі. Калі ж сістэма ацяплення замерзла, то адагрэйце яе гарачым пяском, вадой. Выкарыстанне адкрытай крыніцы агню — напрыклад паяльнай лямпы — можа прывесці да пажару.

Небяспека падсцерагае і на адкрытым паветры. Зарабіць у такое надвор'е абмаражэнне зусім няцяжка. Справа можа дайсці і да ампутацыі канечнасці.

— Цяжкія абмаражэнні нярэдка адбываюцца ў людзей у стане моцнага алкагольнага ап'янення, — працягвае Віталь Навіцкі. — Тытунёвы дым паніжае перыферычную цыркуляцыю крыві, што адбываецца на руках і нагах. Цесны абутак таксама можа паспрыяць абмаражэнню. Пярсцёнкі і завушніцы пакіньце дома — метал настывае вельмі хутка і можа «прыстаць» да цела. Як толькі вы адчулі, што канечнасці пахаладзелі, — тэрмінова зайдзіце ў якое-небудзь цёплае месца. А калі заглух аўтамабіль далёка ад цывілізацыі, то выклікайце дапамогу і не пакідайце салон. Што да ўзросту, то ў групе рызыкі — дзеці і пажылыя людзі. Калі ж вы ўсё-такі выпусцілі малаго ў мароз на вуліцу, то яму трэба праз 15—20 хвілін вяртацца ў цяпло.

Тым часам сумная вестка прыйшла з Гродзеншчыны. У ноч на панядзелак у вёсцы Неўда Навагрудскага раёна загарэўся жылы дом. Ратавальнікі, якія выбылі на месца падзей, адправіліся ў дом на пошукі жанчыны, якая там, па словах відавочцаў, магла знаходзіцца. І ў той час, калі звяно газадымаабарончай службы знаходзілася ўнутры будынка, абрынуліся перакрыцці і комін печы. Будаўнічыя канструкцыі заціснулі камандзіра аддзялення старшага прапаршчыка Дзмітрыя Зайко. Яго неадкладна выцягнулі з-пад завалаў і тэрмінова адвезлі ў рэанімацыйнае аддзяленне бальніцы. Але раніцай ратавальнік памёр...

Валяў'ян ШКЛЕНІК.

ОУ ТЭМУ

Сібірскі мароз выкліканы стратасферным пацяпленнем

Халады, якія ўстанавіліся напярэдадні вясны на значнай частцы Еўропы, — з'ява рэдкая, але не беспрэцэдэнтная. Пра гэта заявіла на брыфінгу ў Жэневе афіцыйны прадстаўнік Сусветнай метэаралагічнай арганізацыі (СМА) Клэр Нюліс.

Пахаладанне ў Еўропе абумоўлена феноменам раптоўнага стратасфернага пацяплення прыкладна за 30 кіламетраў над Паўночным полюсам. Рэзкае і хуткае павышэнне тэмпературы прыводзіць да спынення звычайных для гэтага часу заходніх вятроў, на змену якім прыходзяць усходнія: нясуць у Еўропу сібірскі холад. Клэр Нюліс звярнула ўвагу на прагноз рэгіянальнага цэнтра СМА па маніторынгу клімату ў Германіі, згодна з якім з 20 лютага наступіў перыяд з тэмпературамі істотна ніжэйшымі за нармальныя, і працягнецца ён на большай частцы Еўропы як мінімум 2—3 тыдні. На еўрапейскай частцы Расіі, у Беларусі, Польшчы і Украіне слупок тэрмометра апусціцца ніжэй за мінус 10 градусаў Цэльсія. У Цэнтральнай Еўропе, на поўначы Італіі, на Балканах і ў краінах Балтыі тэмпература будзе «анамальная» — ніжэй за мінус 6 градусаў.

На поўдні Еўропы метэаролагі аб'яцваюць маразы, папярэджваючы аб пагібельных для сельскай гаспадаркі замаразках на глебе і пра рызыкі для ўразлівых людзей з-за ўздзеяння холаду. У той жа час у шэрагу раёнаў Арктыкі зараз назіраюцца высокія тэмпературы. З 16 лютага тут некалькі разоў была зафіксавана тэмпература вышэй за нуль.

Сяргей КУРКАЧ.

■ На слыху

ТРАГІЧНЫ МУЖЧЫНСКІ ДЗЕНЬ

Маладыя людзі сабраліся ў гаражна-будаўнічым кааператыве на ўскраіне Гомеля, каб адзначыць свята. Цяпер гэты намер стаў падставай для праверкі па факце смерці траіх 20-гадовых мужчын, якую праводзіць Гомельскі гарадскі аддзел Следчага камітэта.

Папярэдне ўстаноўлена, што вечарам 23 лютага кампанія маладых мужчын у гаражы распівала спіртныя напоі. Як сказала афіцыйны прадстаўнік УСК па Гомельскай вобласці Марыя Крываногова, некалькі чалавек пайшлі дадому, а чацвёра засталіся ў гаражы. Пры гэтым дзверы ў памяшканне зачынілі знутры. Каб сагрэцца, маладыя людзі селі ў аўтамабіль, які знаходзіўся ў гаражы, і завялі рухавік.

У суботу маладыя людзі перасталі адказваць на тэлефонныя званкі, пазней іх знайшла ў гаражы сястра аднаго з мужчын. Супрацоўнікі хуткай медыцынскай дапамогі, якія прыбылі на месца здарэння, канстатавалі смерць трох чалавек. Яшчэ аднаго — 19-гадовага хлопца ў стане непрытомнасці шпіталізавалі. Па папярэдніх высновах экспертаў, маладыя людзі памерлі ад атручвання чадным газам. Для ўстанаўлення дакладнай прычыны смерці прызначаны судовы медыцынскія экспертызы. Супрацоўнікі следчага камітэта высвятляюць падрабязнасці трагедыі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ПАВЫХОЎВАЛА?

Ці заўважалі вы, якія падобныя здарэнні разам з наступствамі адзна-

чаюцца апошнім часам у міліцэйскіх зводках? Спачатку сядзелі і выпівалі два сабутэльнікі, потым пасварыліся, пабіліся. Вынік — адзін, а то і абодва аказаліся ў бальніцы. І ўсё часцей фігурантамі ўказанай, зусім не тэатральнай дзеі выступаюць мужчына і жанчына, а іх сумесная выпіўка заканчваецца зусім не сцэнай кахання...

Вось і 50-гадовая жыхарка Баранавіч запрасіла ў госці на чатыры гады маладзейшага вяскоўца. Пасядзелі, выпілі... Потым, як вынікае з матэрыялаў справы, небараку даставілі ў бальніцу з страсеннем мазгоў, пераломамі рэбраў і нават пашкоджаннем лёгкага. У парыве гневу дама так адлупцавала кавалера металічнай табурэткай, што апошні ледзьве жывы застаўся. Дарэчы, абое не працуюць. Застаецца адкрытым пытанне: за што пілі? А мэбля, якую забралі як рэчавы доказ, відаць, дасталася гаспадыні кватэры ў спадчыну.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЧАМУ Ў ГАНДЛЁВЫМ ЦЭНТРАМ ПАМЕРЛА ДЗЯЎЧЫНА?

Следчыя высвятляюць акалічнасці смерці 28-гадовай дзяўчыны ў гандлёвым цэнтры ў Мінску. 24 лютага каля 17.30 у «Дана Мол» па вуліцы П. Мсціслаўца яна адчула сябе дрэнна...

Дзяўчына паведамліла пра гэта па тэлефоне свайму знаёмаму, які выклікаў ёй таксі. Кіроўца суправадзіў дзяўчыну ў аптэку, дзе яе самаадчуванне рэзка пагоршылася. Супрацоўнікі аптэкі і хуткай дапамогі праводзілі

рэанімацыйныя мерапрыемствы, аднак выратаваць яе не ўдалося.

Першамайскім (горада Мінска) раённым аддзелам Следчага камітэта па гэтым факце праводзіцца праверка. З мэтай высвятлення абставін таго, што здарылася, вывучаюцца відэазапісы камер назірання ГЦ, апытваюцца відавочцы і блізкія дзяўчыны. Для ўстанаўлення дакладнай прычыны смерці прызначана судовы-медыцынская экспертыза.

Адміністрацыя «Дана Мол» выключыла магчымасць траўміравання дзяўчыны на тэрыторыі гандлёвага цэнтра.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗАТРЫМАНЫ ПА ПАДАЗРЭННІ Ў ЗАБОЙСТВЕ

Два тыдні таму раённы Кобрын літаральна скалыхнула навіна аб трагедыі. На мужа і жонку напаў невядомы з нажом. Зламыснік нанёс множныя траўмы абамі. У выніку цяжарная 31-гадовая жанчына, грамадзянка Украіны, памерла. Яе муж быў дастаўлены ў рэанімацыю. Ён, дарэчы, і зараз праходзіць лячэнне.

Злачынца з месца здарэння ўцёк. А днямі праваахоўнікі затрымалі навучэнца адной з кобрынскіх сярэдніх спецыяльных устаноў, жыхара Пінска, па падазрэнні ў тым нападзе. Хлопец усяго 19 гадоў. Як паведаміў афіцыйны прадстаўнік УУС Брэсцкага аблвыканкама Сяргей Дучэнка, зараз з падазраваным працуюць спецыялісты. Абставіны і матыў злачынства высвятляюцца.

Святлана ЯСКЕВІЧ

Холад пакуль не адпусціць

У першыя дні вясны маразы ўначы будуць дасягаць мінус 20 градусаў

А пакуль зіма не здае сваіх пазіцый, і ў апошнія дні лютага захаваецца вельмі халоднае надвор'е. Разам з пачаткам каляндарнай вясны, маразы крыху аслабеюць, пойдзе снег, але казаць аб прыходзе цеплыні яшчэ не даводзіцца. У пачатку сакавіка захаваецца зімовы характар надвор'я са снегам і маразамі, паведамліў Рэспубліканскім цэнтры па гідрометэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўмовы надвор'я ў Беларусі будзе вызначаць перыферыя халоднага антыцыклону з цэнтрам над Скандынавіяй. Чакаецца воблачнае з праясненнем надвор'я, у асобных раёнах краіны пройдзе невялікі снег. Тэмпература паветра ўдзень прагназуецца ад мінус 9 да мінус 15 градусаў. А вось у сераду тэрыторыя краіны апынецца пад уплывам атмасферных фронтаў, якія перамяшчаюцца з Украіны. Таму ўначы, пераважна па паўднёва-ўсходняй частцы, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі пройдзе снег. У асобных раёнах ён будзе суправаджацца парывістым ветрам і заваяй. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 13 градусаў па поўдні да мінус 23 градусаў па поўначы краіны. Удзень чакаецца ад мінус 9 градусаў да 15 марозу.

У першы дзень вясны (чацвер) атмасферныя франты абумоваць у многіх раёнах снег, па паўднёва-ўсходняй частцы краіны — працяглы снег. Месцамі чакаецца завіруха. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 13 да мінус 19 градусаў, па поўдні маразы аслабеюць — там будзе ад мінус 11 да мінус 12 градусаў. Удзень чакаецца ў межах ад мінус 7 да мінус 12 градусаў. У пятніцу на большай частцы тэрыторыі краіны пройдзе кароткачасовы снег. На асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 10—16 градусаў, месцамі пры праясненнях паветра астудзіцца да мінус 17 — мінус 20 градусаў. Удзень будзе ад мінус 5 да мінус 11 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ

■ Народныя традыцыі

УЛАССЕ: КАРОВІНА ДЫ КОНСКАЕ СВЯТА

Адзначаецца яно напрыканцы лютага. У гэты дзень скаціну кармілі самым лепшым кормам і нават частавалі печывам у форме падкоўкі альбо капітца, на якое клалі кавалак масла. Таму пра свята яшчэ казалі «На Аўласа бяры каўшом масла». Добра ведаюць пра традыцыі Уласся ў аграгарадку Лукі Карэліцкага раёна, дзе на выхадных зладзілі тэматычны фэст.

Даўней Улассе як унікальны абрад праводзілі менавіта ў Луках, таму ў гэтым мястэчку і сталі адраджаць яго.

— На свята вяскоўцы на конях аб'язджалі вакол сяла, каб хатняя жывёла была здаровая і

стаўся добры ўраджай. Абавязкова завітвалі цыгане, якіх раней шмат жыло ў Луках, — расказала Наталля ГАРОДНІК, дырэктар Карэліцкага раённага Цэнтра культуры і народнай творчасці. — Таму на нашым свяце таксама прысутнічаў табар з мядзведзем.

У аграгарадку традыцыйны аб'езд вакол вёскі рабілі ажно на трох упрыгожаных вазах, на якіх з задавальненнем праехалася і дзетвара. Мужчыны на свяце мераліся сілай: перацягвалі канат ды ўзнімалі гіры. Жанчыны гадалі ў цыганак і танчылі пад песні ды гранне артыстаў з аграгарадка Жухавічы ды народнага тэатра «Студыя гульні «Прымакі» з суседняга Дзятлаўскага раёна. Дзятва — проста весялілася на ўсю моц. І вядома, усе частаваліся смачнымі «падкоўкамі» ды блінамі.

Холад не толькі не сапсаваў настрой гасцям свята, але і наадварот абнадзеіў, бо ўласаўскія маразы лічыліся апошнімі ўзімку. У народзе казалі: «Пралье Улас масліца на дарогі — зіме час прымаць ногі».

Ірына СІДАРОК.